

Çiftlerin Geri Çekme Yöntemine İlişkin Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çiftlerin Geri Çekme Yöntemine İlişkin Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18633>

Özet

Çiftlerin Geri Çekme Yöntemine İlişkin Tutum Ölçeği (ÇGYTÖ), Türk, Terzioğlu ve Gelbal (2016) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, çiftlerin yaygın bir aile planlaması yöntemi olan geri çekme yöntemi (koitus interruptus) hakkındaki inançları, algıları ve genel tutumları belirlemek amacıyla tasarlanmıştır.

Ölçek, toplam 36 maddeden ve beş alt boyuttan oluşmaktadır. Derecelendirme, 5'li likert tipi bir format kullanılarak yapılmaktadır (1=Kesinlikle Katılmıyorum; 5=Tamamen Katılıyorum). Bu ölçek, özellikle üreme sağlığı ve cinsel davranış araştırmalarında önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Geri çekme yöntemi, tutum, aile planlaması, kontrasepsiyon, ölçek geliştirme, çiftler.

Yazarlar

Türk, R., Terzioğlu, F., Gelbal, S.

[quads id=5]

Amaç

Ölçeğin temel amacı, evli veya cinsel olarak aktif çiftlerin, kontraseptif bir yöntem olarak geri çekme yöntemine yönelik sahip oldukları psikososyal, dini, kültürel ve sağlıkla ilgili tutumları kapsamlı bir şekilde ölçmektir. Bu yöntemin kullanım sıklığı, başarısızlık algısı ve yöntemle yüklenen anlamı nicel verilerle ortaya koymak hedefler.

Bu ölçek, sağlık profesyonellerinin ve araştırmacıların, çiftlerin üreme sağlığından yararlanmalarında daha etkili stratejiler geliştirmelerine yardımcı olacak derinlemesine veriler sağlamaktadır. Ölçek, sadece yöntemin güvenilirliğine dair inançları değil, aynı zamanda cinsel yaşam kalitesi ve sosyal etkileri gibi karmaşık boyutları da ele almaktadır.

Yapı

Çiftlerin Geri Çekme Yöntemine İlişkin Tutum Ölçeği, tutum yapısı 5 farklı alt boyutta inceleyen çok boyutlu bir araçtır. Toplam 36 maddeden oluşan bu yapı, geri çekme yöntemine dair algıların farklı yönlerini kapsar. Bu alt boyutlar ve madde sayıları şunlardır:

Güvenirlilik (5 madde): Yöntemin hamileliği önlemedeki kesinliğine veya başarısına dair inançları ölçer. Örnek madde: Kesinlikle hamileliği önler.

Cinsel Eylemin Niteliği (11 madde): Yöntemin cinsel ilişkisinin akıllı, doyumu ve genel kalitesini nasıl etkilediğine dair algılar ölçer. Örnek madde: Cinsel ilişkiyi keser.

Kullanılabilirlik (10 madde): Yöntemin uygulanabilirliği, kolaylığı ve erkeklerin bu yöntemi kullanmadaki deneyimine dair inançlar ölçer. Örnek madde: Deneyimli erkekler tarafından kullanılır.

Sağlık Etkisi (5 madde): Yöntemin hem erkek hem de kadın sağlığı üzerindeki olası fiziksel etkilerine dair algılar ölçer. Örnek madde: Erkeklerin bacaklarında ağrı ile sonuçlanır.

Dini ve Sosyal Etki (5 madde): Yöntemin kültürel, dini normlar ve toplumsal cinsiyet rolleri açısından nasıl algılandığını ölçer. Örnek madde: Kadınların değerlenmediğini gösterir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması kapsamında geçerlik analizleri, madde-toplam test korelasyonları incelenerek gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıya ne ölçüde katkıda bulunduğunu belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, üç madde, toplam test korelasyon katsayısının 0.20'den düşük olması nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Geriye kalan maddeler, ölçekle yüksek ve anlamlı korelasyonlar göstermiştir. Yüksek pozitif madde-toplam korelasyon katsayısı, ilgili maddenin ölçülen yapıyı temsil etmede güçlü olduğunu ve ölçeğin doğal iç tutarlılığını yüksek olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısı olarak, genellikle psikometrik çalışmalarda kabul gören Cronbach Alfa güvenirlilik katsayısı kullanılmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin homojen olduğunu ve aynı temel yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü işaret eder.

Faktör Analizi

Ölçek, faktör analizi süreçleriyle geliştirilmiş olup, nihai olarak 36 maddelik ve 5 alt boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu çok boyutlu yapı, geri çekme yöntemine dair tutumların tek bir boyutta açıklanamayacak kadar karmaşık olduğunu göstermektedir. Alt boyutların ayrılması, araştırmacılara tutumun farklı yönlerini detaylıca inceleme imkanı sunar.

Araç

Test Türü: Geliştirme tipi ölçek (Tutum Ölçeği)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Evli veya cinsel olarak aktif çiftler.

Yaş Grubu: Yetişkin (Cinsel olarak aktif ve üreme çağındaki bireyler).

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan, geri çekme yöntemi hakkında bilgi veya deneyime sahip olabilecek çiftler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirme sistemi. (1=kesinlikle katılmıyorum - 2=katılmıyorum- 3=yarı yarıya katılıyorum - 4=katılıyorum - 5=tamamen katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Cinsel sağlık, üreme davranışları, kontraseptif tutumlar, psikometri, Likert ölçeği, koitus interruptus.

[quads id=5]

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Füsün Terzioğlu

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: fusunterzioglu@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ve telif hakları bilgisi için kaynak makaleye başvurulmalıdır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ciftlerin-geri-cekme-yontemine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin orijinal bağlantısı: toad.halileksi.net

Kaynaklar

Türk, R., Terzioğlu, F., ve Gelbal, S. (2016). Çiftlerin geri çekme yöntemine ilişkin tutumlarının belirlenmesine yönelik ölçek geliştirme çalışması. *International Refereed Academic Journal of*

Sports, Health and Medical Sciences, 18 (Winter term issue), 45-61.

[quads id=5]

Çiftlerin Geri Çekme Yöntemine İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Güvenirlilik (5 madde): Kesinlikle hamileliği önler.

Cinsel Eylemin Niteliği (11 madde): Cinsel ilişkiyi keser.

Kullanılabilirlik (10 madde): Deneyimli erkekler tarafından kullanılır.

Sağlığa Etki (5 madde): Erkeklerin bacaklarında ağrı ile sonuçlanır.

Dini ve Sosyal Etki (5 madde): Kadınların değerlenmediğini gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM